

school moet. Heel vaak heeft ook de onderwijzer er weinig plezier van. Moet hij er een aparte klas van maken? Ook als het hoofd b.v. reeds het vijfde, zesde en zevende leerjaar voor zijn rekening heeft. En dan, hoe zal het inwerken op de gewilligheid en de volgzzaamheid van zoo'n kind, wanneer er thuis gedurig over gekankerd wordt, dat zoo'n groote jongen, zoo'n groote meid nog naar school moet? De eenige oplossing lijkt mij hier, dat de kinderen na het doorloopen van het 7de leerjaar worden vrijgelaten. Te meer, omdat de opvatting van alle kantonrechters ook niet dezelfde is, krijgt men zoo gemakkelijk een verschillende rechtsbedeling, met natuurlijk een deel verongelijken.

De ordelijke burger houdt zich graag aan de wet, komt niet graag in aanraking met boete en straf en het zou jammer wezen als door een minder gelukkige bepaling sommige ouders over den schroom in dezen heenraakten.

Gr.

G. MEIMA.

ZENDING EN EVANGELISATIE

De Saecularisme.

Op de Conferentie van Jeruzalem 1928 kwam, naast de vele zendingsvraagstukken, ook het Saecularisme ter sprake. Algemeen werd erkend, dat de Christelijke wereld hier voor een probleem stond, aan welks oplossing een ieder mee moest werken. Vooral het zendingswerk was er mee gemoeid.

Aan dien oproep hebben sommige personen gehoor gegeven. En zoo ligt ook voor ons een brochure van de hand van prof. dr. M. Schlunk onder den titel: „Die Ueberwindung des Säkularismus“, met den ondertitel: „Die Entchristlichung der modernen Menschheit und die Aufgaben der Weltmission des Christentums“.

Reeds die titel is veelzeggend. Het Saecularisme is als een woekerplant, die den levenden stam in doodelijke omhelzing langzaam maar zeker vernietigt. Versterking van den stam alleen is niet genoeg; de woekerplant zelf moet worden weggenomen.

Voor deze verwereldlijking, deze ontchristelijking der heele maatschappij, moet ook ons oog geopend zijn. Het kennen van het gevaar, waardoor wij van alle zijden worden bedreigd, zal te ernstiger aansporing zijn om het met alle kracht te bestrijden.

Eerste vraag is: wat wordt met het Saecularisme bedoeld?

Prof. Schlunk antwoordt: „Elke blik in de kranten, in de uitstalling van de boekhandelaars, in de weekbladen, in de opwindende plakaten der bioscopen, in de programma's der theaters, der varieté's, der uitspanningslokalen, elke statistiek der kerkgangers en van hen die met de kerk breken, het beluisteren der dagelijksche gesprekken op de straat en in den trein, het nauwkeurig letten op de practijken in den handel en alle zaken en de politiek, verkondigt het ons op volkomen onweersprekelijke wijze, dat de Christenheid in de moderne menschheid een verdwijnend kleine minderheid vormt.“

Het Saecularisme verklaart de wereld uit te berekenen welken, zuiver mechanisch; het vertrouwt op de kracht en het genie van den mensch; het knielt voor het geld en het genot. De boom van het Saecularisme is onmiskenbaar uit zijn vruchten te kennen.

Het Christendom verwereldlijkt; maar ook de heidenwereld laat den godsdienst los. De Japaners, de Indiërs, de Afrikaners, zij allen hebben door ondervinding geleerd, dat de vooruitgang niet onlosmakelijk met het Christendom verbonden is, en met prijsgeving van eigen geestelijke goederen gaan zij in het spoor der verwereldlijkte Christenvolken. Zij saeculariseeren de scholen, en spotten met den godsdienst der vaderen. Ook al laten zij de zendingen rustig werken, toch sluiten zij hun hart voor het Woord, omdat zij het hart aan het goed dezer wereld geleerd hebben over te geven.

Dat dit alles op het bolsjewisme uitloopt, behoeft geen verwondering te wekken. Het is de noodzakelijke consequentie van de ontchristelijking van het tegenwoordige leven. Prof. Schlunk noemt het bolsjewisme het georganiseerde Saecularisme, opkomend uit het blanke ras, beziel met satanischen haat tegen het Christendom, en met het doel de volken der wereld tot zich te trekken. Het bolsjewisme is georganiseerd Saecularisme, dat zich tegen het Saecularisme der blanke rassen, en tegen hun aanmatigende heerscherszucht en tegen hun machtspolitiek te weer stelt.

Op het zendingsveld worden de gevolgen van dit streven reeds gezien.

De eenvoudige prediking onder de heidenen moet er op rekenen tegenwerkingen te hooren, die voortkomen uit den strijd, in Europa op het gebied van wijsbegeerte en godsdienstpsychologie gevoerd.

Bij het onderwijs worden met name in China en Japan vakken verplicht gesteld, die eigenlijk verkapt Saecularisme zijn, terwijl het godsdienstonderwijs wordt beperkt of zelfs verboden.

De opbouw der kerk heeft groote moeilijkheden wegens de steeds verder gaande wenschen van rasseninstinct en nationalistisch streven. En waar het Europeesch industrieuzen op het zendingsveld doordrong, ziet de zending zich voor het feit geplaatst, of de partij te kiezen van zijn volksgenooten en alzo ook van hun kwaad, of tegen dit kwaad op te komen en alzo ook tegen zijn eigen volk partij te kiezen.

Zelfs nog erger wordt het, daar er zelfs onder de zendingsmensen zijn, die meedoen met de talloos velen, die nog den Christennaam willen dragen, maar het Christendom achten verouderd te zijn en onwetenschappelijk en in den grond der zaak reeds lang overwonnen.

Het Saecularisme is de bijl, die aan den wortel van den boom des Christendoms is gelegd.

En nu is het niet genoeg, om nieuwe aanvalsplannen te maken; het Saecularisme is meer dan een verschijnsel, waarvoor wij op onze hoede moeten zijn. Het is een probleem, dat den man van wetenschap opeischt, om er studie van te maken, de oorzaken op te sporen, en de middelen ter bestrijding aan te wijzen. Het bestaan niet alleen der zending, maar ook der Christelijke kerk zelf, ja van het Christendom, is er mee gemoeid.

Men meene niet, dat dit overdreven taal is. Het lezen van het Report der Jeruzalemsche Conferentie, en ook de bestudeering van een boekje als van prof. Schlunk, kan ons van den ernst dezer Christelijke wereldcrisis overtuigen. Wij willen allermint ontkennen de noodzakelijkheid van het bestudeeren der crisis in den landbouw en den handel; en de daarvoor aangewezen corporaties en de regeeringen mogen zich aan deze hun taak niet onttrekken. Maar van niet minder belang is de kwestie, wat wij van de algemeen doorwerkende verwereldlijking en ontchristelijking van maatschappij en ook van kerk hebben te denken, en wat er gebeuren moet, om dit vreeselijke kwaad tegen te houden, opdat straks niet heel Europa en het heidensch Azië met Afrika aan het bolsjewisme ten buit valt.

Wij achten ons tot deze taak niet bevoegd, en vestigen dus op de brochure van prof. Schlunk gaarne de aandacht. Verschillende artikelen in het Nieuw Allg. Miss. Zeitschrift handelen ook over deze zaak; onze Duitse naturen voelen diep den nood, dien het Saecularisme veroorzaakt. Maar is Nederland er vrij van?

Aan het slot van zijn brochure wijst prof. Schlunk op de Aufgaben, waarvoor het Saecularisme ons plaatst.

Als zendingsman in hart en nieren spreekt hij eerst over de taak der zending. „De wereldmission des Christendoms moet aan de anti-christelijke moderne menschheid het bewijs leveren, dat ons geloof niet dood is, maar een macht des levens, en een getuigenis van de werkelijkheid Gods en van Zijn in Christus geopenbaarde macht om te verlossen.“

Want wat weet de groote massa buiten de kerk van de offers, die de kleine kring van zendingsvrienden jaar na jaar zonder opspraak te wekken en in klimmende mate voor de zending brengt? Hier hebben wij een bewijs van de levenskracht der kerken en van het God geheiligd leven.

En wat weet de groote menigte van de offers, die de zendingen en hun vrouwen brengen, die hun leven stellen in den dienst van Christus? Natuurlijk, in den handel en de wetenschap geschiedt dit ook; maar op het terrein der zending geschiedt dit uit een heel ander beginsel; het gaat niet om geldelijk gewin of eer bij menschen, maar uit liefde tot het verlorene en om te gaan in het voetspoor van Jezus.

En ook, gezien wordt het feit, dat uit ruwe, woeste heidenen, vrome kinderen Gods worden. Het wonder der wedergeboorte wordt in de zending dagelijks gezien; maar het blijft een wonder van Gods herscheppende en verlossende genade. Tegen de verwereldlijking is steeds krachtiger zendingsarbeid een uitverkoren middel Gods.

Ook is het noodig het Christendom zelf los te maken van de cultuur; cultuur is iets anders dan Christendom. De cultuur moge door het Christendom het meest tot ontwikkeling zijn gekomen, zoodat men haar een vrucht van het Christendom zou kunnen heeten, zij mag toch niet met het Christendom vereenzelvigd worden. Desnoods kunnen wij heel de cultuur missen, zonder dat dit iets tekort doet aan ons geloof en onze zaligheid.

Het wordt weer noodig de eenigheid, de goddelijkheid, de absoluteitheid, de eeuwige beteekenis, de zielsverlossende kracht van het Christelijk geloof in het licht te stellen. Hier dan moet de cultuur, de wetenschap, de moderne mensch, afblijven. Hier zijn twee terreinen; en op het terrein van het ware Christendom komt de monsch alleen door wedergeboorte en vernieuwing des harten.

De derde taak is echter, om de hedendaagsche cultuur niet aan haar lot over te laten, maar om haar met Christenhart en Christenhoofd aan te vatten. Behoeft is er aan waarachtig Christelijke menschen, die het groote terrein der wereld, waarop nu het Saecularisme beslag heeft gelegd, heroveren in de mogendheid des Heeren door degelijke wetenschappelijke studie naar den eisch van Gods Woord.

Niet minder noodig is in de vierde plaats ontwaking en opleving der Christelijke kerk; door-

breking van de genade Gods in talloze harten. De kerk moet weer leeren verstaan, dat zij een stad op een berg is, het licht der wereld en het zout der aarde.

Prof. Schlunk, die vele schoone dingen zegt, legt o.i. op hetgeen wij in de laatste alinea's betoogden, te weinig nadruk. Het Saecularisme vindt zijn krachtigste oorzaak in het zwakke geloofsleven der Christenen; de Christenen doen zelf in te veel opzichten met de wereld, en alzo met het Saecularismemeel.

Wij moeten dit artikel eindigen, maar spreken er nog onze blijdschap over uit, dat prof. Schlunk niets moet hebben van een „Einheitsfront aller Religionen“, waarvoor ook op de Conferentie van Jeruzalem door sommigen een lans werd gebroken. Het Saecularisme wordt niet overwonnen door het wegnemen van enkele of vele uitwassen; het moet in het hart worden getroffen, en dat zal alleen geschieden, indien men zijn standpunt neemt in het geloof aan Jezus Christus, die ons met God verzoent, en van uit dit geloof denkt en handelt. Het blijft waar, wat de apostel Johannes schreef: „Dit is de overwinning, die de wereld overwint, n.l. ons geloof.“

J. D. W.

PERSCHOUWT

G. J. Diekema.

Behalve een levensbericht, vinden we het volgende waardeerende artikel in het „Handelsblad“ over den j.l. Zaterdag overleden Amerikaanschen gezant.

G. J. Diekema was in den grond der zaak een der onzen. Hij stamde uit een Nederlandsch geslacht, uit dat stoere Nederlandsche Noorden, dat trouwhartige sterke figuren in zoo ruime mate heeft voortgebracht. Amerika vond in hem een overtuigd discipel, door drongen van de groote taak, die de republiek der V. S. vervullen kan wanneer zij haar geweldige energie en haar onmetelijk idealisme in de juiste banen zal weten te leiden. Maar Nederland bleef een ruime plaats innemen in zijn hart en het was geen toeval, dat deze advocaat en politicus als afsluiting van zijn briljante Amerikaansche carrière den post begeerde van Amerikaanschen gezant te Den Haag.

De heer Diekema had trouwens in Amerika zijn oude stamland steeds voor oogen. Hij had zich gevestigd in den staat Michigan, waar bijna een eeuw geleden de Calvinistische emigranten, onder leiding van Dr. van Raalte en anderen, die zich in Nederland verdrukt voelden, een vrij en onbelemmerd bestaan zochten en na jaren van groote ontbering vonden. Holland heette het stadje waar hij zich als advocaat neerzette en waar hij een der leidende figuren werd uit het politieke leven als overtuigd aanhanger van de republikeinsche partij.

In 1926 maakten wij een reis door dit deel van Amerika. Toen vond onze eerste ontmoeting met Dr. Diekema plaats, een bezige figuur in een druk Amerikaansche advocatenkantoor, een actief propagandist voor de republikeinsche partijbeginzelen. Maar zich steeds en bewust één voelend met het Hollandsch karakter, dat in deze streek nog zoo krachtig voortvloet en dat in het christelijke en confessioneel wetenschappelijke leven zelfs hier en daar in de spreektaal gehandhaafd is gebleven.

Toen reeds had Dr. Diekema ons van zijn wensch om Nederland te zien en van nabij te leeren kennen, gesproken. Maar eerst in 1929, toen president Hoover aan het bewind kwam, zou zijn wensch in vervulling gaan, want het was Hoover, die dezen Amerikaanschen Nederlander, partijgenoot en helper, benoemde tot opvolger in Den Haag van den populairen Richard Tobin en zoo heeft G. J. Diekema toch nog korten tijd kunnen genieten van de omgeving waar hij zich thuis voelde en waarin hij zijn beide vaderlanden kon zien.

Hij laat in Nederland vele en warme vrienden achter. Hij heeft ons land in alle richtingen bereisd en overal contact gezocht met de leiders van ons politieke, culturele en economische leven. Hij sprak veel en graag en het was steeds een bijzondere sensatie om te luisteren naar wat deze jeugdige grijsaard te zeggen had met dat bijna kinderlijke enthousiasme, dat in een Amerikaan zooveel gemakkelijker en natuurlijker schijnt op te wellen dan in onzen zuiver Nederlandschen volksaard.

Zoo thuis gevoelde hij zich in onze Nederlandsche omgeving, dat hij niet schroomde om af en toe kritische opmerkingen te maken, die misschien niet steeds binnen de strikt diplomatieke grenzen bleven, maar die het voordeel hadden welgemeend en volkomen eerlijk te zijn. Aan een diepe waardering voor ons land heeft het bij hem met dat al nooit gemankeerd.

Hij voelde zich gelukkig in ons midden en liet nooit na om daarvan met warmte te getuigen. Een diplomaat in den strikt technischen zin van het woord mocht hij misschien niet heeten. Daartoe was hij te spontaan en... te Amerikaans. Maar een beter en actiever vriend zal Nederland in Amerika niet licht meer vinden.

Theologische School.

In „De Wachter“ lezen we het volgende verslag van de overdracht van het Rectoraat aan de Theologische School te Kampen.

Op Dinsdag 9 December had, in een te 7 uur aangevangen vergadering in de Aula der Theologische School, de overdracht van het Rectoraat plaats.

De afredende Rector, Prof. Ridderbos, hield vooral eene rede over: Jeremia's strijd tegen de valsche profeten.

Spre
historia
profete

Al
begin
zich st
tempel
het on
aan, d
gericht
worder
Silo. O
met d
zweepe
door b
de inv
wordt
Da
door
konin
omwor
Babyl
Heeren
dat de
loopen
ping
merkwa
treedt
schied
traden
nation
Ditz
manne
reeds
voor,
zouden
gen ge
misle
ren N
In
Jerem
tegens
Jerem
een v
van w
al gek
niet,
„ware
Ome
ze all
inhou
Voo
getoor
In
tegens
sten g
Reeds
aan l
zich
Zijn
het r
verult
tional
zoolar
van o
den g
Daaro
religie
de ge
verper
ideaal
Zul
leven
in zo
En vo
ijver
opwin
zien.
Jer
van C
en te
tegen
een w
een b
smaat
gaan.
volhe
Die v
meer
de mo
der w
Hie
de ge
daarn
T. Ho
De
geoper
Pro
rede
stuk
feten“

De ve
taling k
Niet,
teekenis
wat hij
daartoe
door zij
dacht te
meeleve

BC